

Závěr

V mé diplomové práci jsem se zabývala taktickými postupy překonávání lživé výpovědi. Pozornost jsem věnovala také metodám, jejichž využití může mít význam při odhalování a následném překonávání nepravdivé výpovědi. Ústředními pojmy, které souvisí s taktickými postupy i metodami používanými k překonání lživé výpovědi, jsou výslech a výpověď.

Výpověď i výslech lze charakterizovat z pohledu, kriminalistického, psychologického a trestně právního. Z hlediska téma této práce je nejvýznamnější hledisko kriminalistické. Kriminalistika definuje výslech jako kriminalistickou metodu, kterou se na základě zákona získávají formou výpovědi kriminalisticky a právně významné informace z paměťových stop obsažených ve vědomí vyslychaných osob, za přísného dodržení zákonem daných práv a povinností vyslychaného i vyslychajícího. V rámci této metody jsou používány taktické postupy, které mají za úkol pomoci vyslychajícímu překonat negativní postoj, který vyslychaný zaujal ke své výpovědi, tedy se rozhodl vypovídat lživě.

Veškeré taktické postupy i metody jsem hodnotila z hlediska jejich spolehlivosti a účinnosti při boji proti lživé výpovědi. U neobvyklých taktických postupů i metod jsem se zabývala také možností jejich využití v budoucnosti. Srovnávala jsem u jednotlivých postupů také to, zda jsou vhodné při překonání lživé výpovědi svědka či obviněného (u obviněného jsem zjišťovala, zda je postup či metoda účinnější u pachatele recidivisty či nováčka).

Jednotlivé taktické postupy i metody jsem doplnila příklady z praxe. U některých taktických postupů, zejména u využití reflexivních úvah vyslychaného, praktické příklady téměř neexistují. To způsobuje, že tyto taktické postupy nejsou v praxi využívány, byť mohou při správném využití významně pomoci vyslychajícímu při působení na vyslychaného. Uvedenými příklady jsem se snažila přiblížit tyto postupy i metody jak policistům, kteří ve své praxi přijdou s výslechem do styku, ale i širší veřejnosti, která se o danou problematiku zajímá.

Některé taktické postupy nebo metody nejsou často využívány a ani kriminalisté o nich nemají širší znalosti. Mohou však být pro praxi významné, a proto považuji za důležité, že jsem jimi v této práci taktéž zaobírala. Danou problematiku jsem kvůli rozsahu své práce nemohla pojmut vyčerpávajícím způsobem. Zabývala jsem se však dle mého názoru nejdůležitějšími aspekty souvisejícími s daným tématem.

Vztah mezi vyslychajícím a vyslychaným vzniká a vyvíjí se v každém konkrétním případě jinak. Proto žádná univerzální metoda, která by se dala využít v případě zjištění lživé výpovědi, neexistuje. Důležité je, aby vyslychající při výslechu dbal práv vyslychané osoby a pravidel obsažených v trestně právních a dalších souvisejících předpisech. Pokud možno by se také neměl nedopouštět procesních chyb v průběhu trestního řízení, jelikož obviněný může těchto chyb využít a provedené důkazy nemusejí být následně u soudu přípuštěny. A právě pomoc při usvědčování pachatelů trestných činů tím, že jsou zajištěny důkazy svědčící o jeho vině, patří mezi jeden ze základních úkolů pracovišť SKPV.